

Juhász Géza hetvenöt éves

Ruzsinszky Sándor

A jubileumok, évfordulók jelentős helyet, szerepet töltenek be az ember életében, különösen akkor, ha ez a jubileum kerek és személyhez szóló. Hetvenöt év több mint egy emberöltő: háromnegyed évszázad. Még gondolatban is rengeteg idő, hát még megélni azt abban a történelemben, amely a 20. század, majd a 21. század kezdete.

Mint egy gyorsan pergő film kockái mutatják, érzékelik Juhász Géza – barátom és munkatársam (évtizedekig dolgoztunk együtt a Zrínyi Nyomdában, majd itt, a Magyar Grafikánál) – érdekes, izgalmas, alkotással teli hetvenöt évét.

Pestszentlőrinci munkáscsaládból származik, itt kezdte iskoláit. A gimnáziumi érettségi után a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem soproni evangélikus teológia karán tanult és szerezte meg a diplomáját. „Előtte iszonyatos volt az 1944-es esztendő. Kitelepítettek minket Lőrincről, mivel a németek ott akarták feltartóztatni a Vörös Hadsereget, hogy ne foglalják el a fővárost” – emlékezik vissza az ostromra.

Már iskoláskorában – nem a reál-, hanem a human tárgyak vonzották – rendkívüli érdeklődést mutatott az irodalom iránt. A szép magyar beszéd, nyelv, írás egész életének meghatározója lett. A diploma megszerzése után, 1953-ban, egyházi szolgálatot végez, s írásainak köszönhetően a sajtóosztályon, majd a kiadóban tevékenykedik. Így kerül kapcsolatba a nyomdászattal, előbb az Athenaeum Nyomdában, majd 1957-től a Zrínyi Nyomdában. „Kölcsönös tisztelet és barátság alakult ki a Néphadsereg Brigád és a Könyv Brigád dolgozóival. Hogy csak néhányat említsek közülük: Kovács Sanyi, Gyulai Tibi, Weisz Laci, Szám Gyuszi, Barhó Tóni, Németh Zoli bácsi. Sokat tanultam tőlük és rajtuk keresztül egyre jobban tiszteltem és becsültem a nyomdászokat, akiket nem egyszerűen szakmunkásoknak tekintettem, hanem a betű mestereinek, akik munkájukkal – a betűn keresztül – elérhetővé teszik mindannyiunk számára a kultúrát,

a tudományt.” Ezek után nem véletlen, hogy amikor az egyházi szolgálattól elkerül, a Zrínyi nyomdába hívják, ahol mint korrektor kezdi munkáját. Mint jó tollú publicista, azonnal hozzáfog a nyomda Üzemi Híradójának szerkesztéséhez, s két évtizeden keresztül gondolja a lapot. Írásai olvasmányosak, élvezetesek, színesek. Nem csak a nyomda, hanem a nyomdaipar helyzetét bemutató, elemző cikkei, tárcái, glosszái, egy-egy riportja, a hibákat ostromló kritikái, de előremutató véleménye mind-mind elismerő figyelmet kapott. Közben oktatási előadónak nevezik ki. Beleveti magát a nyomdai szakmai képzés, iskoláztatás sokrétű, sok esetben ellenállást is kiváltó, de eredményeket felmutató munkájába. Járja a gimnáziumokat, meggyőző- és szervezőképességével bemutatja a nyomdászat sokszínűségét, szépségét, kulturáltságát és hasznosságát. Eredmény: több tucat érettségivel rendelkező szakemberrel bővül a nyomda létszáma. Eredményes munkája is hoz-

zárult ahhoz, hogy számtalan kitűnő szakember állami ösztöndíjjal végezze el a moszkvai nyomdaipari egyetemet, a lipcei nyomdaipari főiskolát, a közgazdasági egyetemet, s ezek a diplomások a magyar nyomdaipar meghatározó szakemberei, vezetői, irányítói lettek, s ma is kiemelkedő eredményeket tudnak felmutatni. Munka mellett végzi el a MUOSZ újságírói akadémiát, majd az ELTE jogi karán 1968-ban doktorrá avatják. Humanista gondolkodású ember, s szemléletét, cselekedetét ez mind a mai napig meghatározza.

Öt éven keresztül függetlenített szakszervezeti funkcionárius. A dolgozók érdekvédelmét – konfliktusok árán is – felvállaló, nem csak szavakkal, hanem tettekkel is bizonyító, felelősségteljes, aprólékos munkát is elvégző vezetővé válik. Emlékszem egy tanácskozársra, ahol egy kínai közmondást idézett: „Az ember életét az apró örömek teszik boldoggá” – majd így folytatja: „Ha ez igaz, akkor az apró bosszúságok megkeresítik azt: ha kiég egy villanyégő, ha nem lehet elzárni a csapat és csöpög, ha kifogy a papír az illemhelyen, ha koszos a törülköző, ha eldobott csikk van a sarokban. Ezeket pedig nem nehéz változtatni, ne hagyjuk, hogy boldogtalan legyen az életünk!”

1972-től anyaggazdálkodási osztályvezetőnek, majd igazgatásrendészeti főosztályvezetőnek nevezik ki, újonnan létrehozott, mintegy kétszázötven fős létszámmal. Szerteágazó feladattal és tevékenységgel kellett biztosítani a nyomda zavartalan működését, amit eredményesen oldott meg. 1989. december 31-ével megy nyugdíjba, majd szinte másnap hozzáfog a nyomda kiadói tevékenységének megszervezéséhez, s ebből született meg a ma is működő Unikornis Kiadó, melynek ő lett a vezetője. Két és fél év alatt több tucat könyv kiadása, a százkötetes Jókai-sorozat elindítása, a kétkötetes Jókai-szótár megjelenítése fűződik a nevéhez. 1996 elején dr. Gara Miklós felkéri, hogy a Magyar Grafika munkatársaként készítsen rendszeresen riportokat, interjúkat, beszámolókat, elvi jellegű írásokat; így a lapban megjelent cikkek azt kívánják majd szolgálni, hogy a Magyar Grafika olvasói jobban megismerjék a nyomdaipar – és az azt kiszolgáló vállalatok – helyzetét, eredményeit, gondjait. Vállalja ezt a feladatot, és immár közel egy évtizede minden megjelent számban olvashatók írásai, több kilóra rúgnak kéziratai.

Szinte megszállottja az újságírásnak, az újság-

írói felelősségnek, a precíz, pontos, hiteles tájékoztatásnak. Mindig „csakis az igazat írni” követelmény szentségének betartása, a fegyelmezett-ség, ami írásait kíséri. Számtalan vélemény dicseri a szép magyar nyelv kifejezőeszközével írt élvezetes írásait. A Magyar Grafika 1998. 2. számában ez olvasható: „Gratulálunk ..., lapunk munkatársának, dr. Juhász Géának ez év március 15-én – szabadságharcunk ünnepén, amely a sajtó napja is – negyvenéves újságírói tevékenységének méltó elismeréseként a Magyar Újságírók Szövetségének vezetősége »Aranytollat« adományoz.” Ő az első és máig egyetlen a nyomdászajtó és szak-sajtó munkatársai között, aki Aranytollal dicsekedhet. „A mai »Aranytollasok« között – akikkel rendszeresen, havonta találkozunk – olyan nevek szerepelnek, mint Szepesi György, Vitray Tamás, Faludi György, Robert László, Polgár Dénes, Bálint György, Bajor Nagy Ernő, Bodor Pál, Czigány György, Fejtő Ferenc, Gyertyán Ervin, Mérai Tibor, Vándor Kálmán, Vértesi Sándor. Számomra büszkeség ilyen nagy nevekkel együtt lenni” – mondja nem kis meghatódottsággal.

Volt még külföldi utazások szervezője és résztvevője Kínától Moszkván, Leningrádon, Stockholmon keresztül Dániáig bezárólag. Évtizedekig tagja a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnak, a Kossuth Kiadó jogtanácsadója, s tagja a nyomdászszakszervezet közgazdasági bizottságának, a Typographia című lap szerkesztőbizottságának, folyóiratokat, lapokat szerkeszt, tördelőszerkesztői munkát végez a Honvédségi Szemlénél – mely ugyancsak a Zrínyi Nyomdában készült.

Nyugdíjazásáig társadalmi munkában elnöke a nyomda szakszervezeti bizottságának, részt vesz a vállalati tanács munkájában, számtalan elismerés és kitüntetés tulajdonosa, a Kiváló Dolgozó kitüntetéstől a Munka Érdemrend arany fokozatáig bezárólag. De nem is sorolom tovább.

Juhász Géza még egy elismerést kapott az élet-től: ez év áprilisában ünnepelheti boldog házasságának ötvenedik évfordulóját.

Egy mozgalmas, tartalmas, sokszínű és sokrétű, eredményekben és alkotásokban gazdag hetvenöt év van mögötte, melyről így vall: „Én a nyomdászokban nyílt szívű, egymással összetartó, egymásért harcoló, a betű üzenetét komolyan vevő embereket ismertem meg. Örök élmény marad, hogy annak idején befogadtak maguk közé. Gazdagodott az életem általuk és velük. Szép volt.”

Isten éltesse, Géza!